

UCHWAŁA Nr 19/2011
Rady Wydziału Społeczno-Technicznego
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koninie
z dnia 13 grudnia 2011 r.

w sprawie zaopiniowania sprawozdania Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia

Na podstawie § 3 uchwały nr 47/IV/III/2008 Senatu PWSZ w Koninie z dnia 18 marca 2008 r. w sprawie zasad systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Koninie, w związku z Zarządzeniem Nr 83/2010 Rektora PWSZ w Koninie z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie powołania Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Koninie

uchwała się, co następuje:

§ 1

Rada Wydziału pozytywnie opiniuje sprawozdanie Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia pt. „Ocena własna jednostek organizacyjnych Wydziału Społeczno-Technicznego PWSZ w Koninie w zakresie zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia”, które zostało złożone na posiedzeniu Rady w dniu 15 września 2011 r., w brzmieniu załącznika do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Dziekanowi Wydziału Społeczno-Technicznego PWSZ w Koninie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Wydziału Społeczno-Technicznego
PWSZ w Koninie

/-/dr Artur Zimny

RADCA PRAWNY
/-/Wojciech Prałat

Załącznik do uchwały nr 19/2011 Rady Wydziału Społeczno-Technicznego PWSZ w Koninie z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zaopiniowania sprawozdania Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia

**Ocena własna jednostek organizacyjnych
Wydziału Społeczno-Technicznego PWSZ w Koninie
w zakresie zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia**

Uchwała Senatu PWSZ z 18 marca 2008 r. ustaliła zasady dotyczące systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w PWSZ w Koninie. W oparciu o tę uchwałę powołano Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Społeczno-Technicznym.

Zgodnie z ustaleniami Rady Wydziału z dnia 15 lutego 2011 r. Zespół zwrócił się z prośbą do kierowników wydziałowych jednostek organizacyjnych oraz jednostek międzywydziałowych o dostarczenie materiałów, związanych z dotychczasowymi działaniami, podejmowanymi na rzecz podnoszenia jakości kształcenia w poszczególnych jednostkach. Informacje te posłużyły do sporządzenia sprawozdania z oceny własnej i działań, podejmowanych przez jednostki organizacyjne Wydziału w zakresie podnoszenia jakości kształcenia. Sprawozdanie to stanowi integralny element całościowego arkusza oceny aktualnego stanu jakości kształcenia w PWSZ w Koninie.

Celem powyższych działań było stworzenie bazy do opracowania projektu założeń oraz harmonogramu działań na rzecz podnoszenia jakości kształcenia na kierunkach i specjalnościach realizowanych na Wydziale Społeczno-Technicznym PWSZ.

Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia przeanalizował następujące elementy, związane z procesem kształcenia i obsługą studentów, w latach 2008-2010:

- I. Realizacja procesu kształcenia
- II. Monitorowanie standardów akademickich
- III. Warunki realizacji zajęć dydaktycznych
- IV. Dostępność informacji nt. kształcenia
- V. Mobilność studentów
- VI. Warunki socjalne studentów
- VII. Działalność studencka
- VIII. Gromadzenie opinii absolwentów o przebiegu ukończonych studiów
- IX. Gromadzenie opinii pracodawców lub innych uczelni o absolwentach PWSZ .

I. Realizacja procesu kształcenia

1. Obowiązujące **plany studiów** przygotowane są z uwzględnieniem standardów Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla danego kierunku studiów. Uwzględniają także wytyczne Senatu PWSZ Konin z dnia 25.09.2007r. Plany studiów uwzględniają podział na grupy przedmiotów kształcenia ogólnego, przedmioty podstawowe, przedmioty kierunkowe i przedmioty specjalnościowe.

Wybór specjalności na kierunku następuje po I roku, co umożliwia podjęcie studentowi przemyślanej decyzji. Wybór specjalności na kier. Mechanika i Budowa maszyn następuje po II roku, co wynika z 4-letniego trybu studiowania.

2. Opis **sylwetki absolwenta** jest zgodny z ministerialnymi standardami. Brakuje jednak pełniejszego opisu kompetencji zawodowych oraz pełniejszego opisu efektów kształcenia.

3. **Programy nauczania i szczegółowe programy przedmiotów** są zgodne z ministerialnymi standardami kształcenia oraz z wytycznymi Senatu PWSZ Konin z dnia 25.09.2007r. Dokonywana jest systematyczna aktualizacja i modyfikacja treści, także aktualizacja i modyfikacja literatury. Działania te są przeprowadzane jednak nieregularnie. Przeprowadzana jest także krytyczna analiza spójności i rozłączności nauczanych treści pod kątem ich powtarzalności. Brak jednak formalnej procedury regulującej powyższe działania.

4. **Wymagania egzaminacyjne i sposób weryfikacji wiedzy** są zróżnicowane i obejmują: egzamin pisemny, ustny, referat, projekt, prezentację multimedialną, esej.

Liczba egzaminów nie przekracza 8 w roku akademickich, choć jest zróżnicowana w całym cyklu kształcenia - 14: praca socjalna, 19: politologia, 24: zarządzanie, 26: mechanika i budowa maszyn.

5. **Wymagania egzaminacyjne wobec prac i egzaminu dyplomowego (procedura dyplomowania)** są zgodne z regulaminem studiów PWSZ Konin. Na kierunkach zarządzanie oraz mechanika i budowa maszyn obowiązują wewnątrz instytutowe procedury przeprowadzania egzaminu dyplomowego. Na kierunku zarządzanie obowiązuje procedura opisująca wymagania wobec prac dyplomowych. Praktykowane w instytutach procedury egzaminu dyplomowego są zróżnicowane, począwszy od opracowania obowiązującego wykazu zagadnień egzaminacyjnych z przedmiotów podstawowych, kierunkowych czy specjalnościowych do losowej formuły egzaminu (liczba losowanych pytań jest zróżnicowana, także rodzaj losowanych pytań).

Należałoby zadbać o systematyczną (co roku lub co 2 lata) modyfikację i zmianę pytań losowanych przez studentów na egzaminie końcowym.

Poziom prac dyplomowych jest dobry i bardzo dobry (90%: na wszystkich kierunkach z wyjątkiem pedagogiki oraz mechaniki i budowy maszyn). Na kierunku „pedagogika” podano informacje o zróżnicowanym poziomie prac dyplomowych. Na kierunku “mechanika i budowa maszyn” prace dyplomowe nie są oceniane tak wysoko. Zaledwie 45% uzyskuje oceny dobre i bardzo dobre.

6. **Liczba godzin wykładów** kształtuje się na poziomie 50% (nie przekracza 60% na kier. zarządzanie, i praca socjalna, studia niestacjonarne).

7. Wykłady są prowadzone przez mgr na wszystkich kierunkach oprócz kier. zarządzanie. Najwięcej przedmiotów prowadzonych jest na kier. mechanika i budowa maszyn - aż 23, co wyjaśniane jest wyjątkowym doświadczeniem praktycznym prowadzących.

8. Przedmioty do wyboru i inne typy zajęć stanowią co najmniej 30% realizowanych godzin. Wyjątek stanowi kierunek mechanika i budowa maszyn, na którym udział tego typu zajęć stanowi zaledwie 3,6%. Z wychowania fizycznego realizowana jest zróżnicowana liczba godzin na poszczególnych kierunkach (od 60 na kierunkach neofilologicznych do 120 na kierunku zarządzanie). Fakultety obejmują taką samą liczbę godzin na wszystkich kierunkach. Mopcno zróżnicowana jest liczba godzin z języków obcych (120-360), seminarium dyplomowego (60-90) oraz przedmiotów specjalnościowych (390-900)

9. Na analizowanych kierunkach (z wyłączeniem kier. mechanika i budowa maszyn) realizowane były bądź są **przedmioty w języku angielskim**. Były lub są to przedmioty podstawowe, kierunkowe i specjalnościowe. Zaprzestanie prowadzenia przedmiotów w języku angielskim na kier. zarządzanie wynikało z konieczności zapewnienia godzin pracownikom stanowiącym tzw. "minimum kadrowe".

10. Na analizowanych kierunkach **stosowane** są zróżnicowane **metody kształcenia i oceniania**. Wykorzystuje się wykład, ćwiczenia, studium przypadku, dyskusję panelową, odgrywanie ról, inscenizację, referat, warsztaty, analizę źródeł, projekty. Z metod oceniania dominują pisemne testy o zróżnicowanej strukturze, zawierające w różnych proporcjach, pytania zamknięte jednokrotnego i wielokrotnego wyboru oraz pytania otwarte. Stosuje się także problemową prezentację multimedialną.

11. Poziom **prac dyplomowych** oscyluje na analizowanych kierunkach wokół oceny dobrej i powyżej. Jedynie ca. 10% prac ocenianych jest na ocenę dst albo dst+. 90% prac dyplomowych otrzymuje ocenę co najmniej dobrą na wszystkich kierunkach z wyjątkiem pedagogiki oraz mechaniki i budowy maszyn). Na kierunku „pedagogika” podano informację o zróżnicowanym poziomie prac dyplomowych. Na kierunku “mechanika i budowa maszyn” prace dyplomowe nie są oceniane tak wysoko. Zaledwie 45% uzyskuje oceny dobre i bardzo dobre.

Rozkład ocen nie jest zróżnicowany i prawdopodobnie nie odzwierciedla statystycznego rozkładu wiedzy i umiejętności dyplomantów.

Warto rozważyć zmiany w regulaminie studiów, idące w kierunku zwiększenia wagi średniej ocen z całego toku studiów. Premiowałoby to systematyczną pracę studentów i zwiększyłyby obiektywizm oceny końcowej ze studiów.

Konieczne jest wzmocnienia projektowo-praktycznego charakteru prac i uściślenie w tym zakresie współpracy z otoczeniem gospodarczo-społecznym.

Sprawdza się wdrożony w całej Uczelni system “anty-plagiat”, który obejmuje ponad 60% prac dyplomowych. System ten dyscyplinuje zarówno promotorów prac jak i studentów do należytej staranności i dbałości o poprawność merytoryczną i metodologiczną przygotowywanych prac dyplomowych.

12. Realizowany jest **system ETCS**. Skuteczność można podzielić na formalną i rzeczywistą. Formalnie każdy z instytutów deklaruje wdrożenie systemu punktów ETCS i wskazuje na

kryteria przydzielania punktów realizowanym przedmiotom. Brak jednak informacji o rzeczywistej praktyce wyceny nakładu pracy studenta i jej odzwierciedleniu w liczbie punktów ETCS. Najczęściej różnicowanie punktów odzwierciedla fakt przynależności danego przedmiotu do grupy podstawowych, kierunkowych ew. specjalnościowych. Na wszystkich kierunkach (z wyłączeniem mechaniki i budowy maszyn, choć od r. akad. 2009/10 zmieniono plan studiów) realizuje się 180 punktów ETCS w 6 semestrach 3-letnich studiów.

13. Praktyki zawodowe realizowane są w oparciu o Regulamin wprowadzony zarządzeniem Rektora z 2008r. Dla każdego kierunku opracowany został program praktyk, który zatwierdziła Rada Wydziału. Studenci poszukują miejsc na praktykę indywidualnie, co niekiedy obniża ich zawodową wartość. Monitoruje się oraz kontroluje przebieg praktyk, co nie jest jednak opisane żadną wydziałową procedurą i ma w zasadzie charakter formalny. Studenci wypełniają dzienniczek praktyk i przygotowują sprawozdanie z praktyk, jednak ich weryfikacja też ma charakter formalny.

Wskazana byłaby ogólnowydziałowa dyskusja nad standaryzacją i formalizacją praktyk z włączeniem rozwiązań instytucjonalnych, np. stworzeniem Biura Praktyk Zawodowych.

14. Hospitacja zajęć dydaktycznych realizowana jest w zróżnicowanej formule, w oparciu o różne zasady i w różnych interwałach czasowych. Należałoby opracować jednolity arkusz hospitacji oraz uściślić zasady i procedury jej przeprowadzania. Warto wprowadzić regułę instytutowych i wydziałowych debat dydaktycznych poświęconych omówieniu spostrzeżeń i wniosków wynikających z przeprowadzonych hospitacji.

15. Aktywność studentów w kołach naukowych, samorządzie studentów i innych organizacjach jest charakterystyczna dla wszystkich kierunków, choć dostrzec należy jej słabnięcie. Należałoby podjąć działania służące aktywizacji pozadydaktycznej studentów.

16. E-learning stosowany jest wyłącznie przez Studium Języków Obcych, co wymaga zdecydowanych działań na rzecz zmiany tego stanu rzeczy. Wymaga to jednak poważnych inwestycji zarówno w sprzęt, jak i programy i szkolenia dla pracowników.

17. Wykorzystanie systemu informatycznego uczelni jest zróżnicowane. System ten wykorzystuje się do zadań polegających na administrowaniu procesem dydaktycznym (ogłaszanie planów zajęć czy wypełnianie protokołów). Brakuje rozwiązań aktywizujących proces dydaktyczny, obligujący nauczycieli akademickich do umieszczania w systemie intranetowym materiałów do zajęć, umożliwiających wybór specjalności, seminarium dyplomowego, fakultetu, wypełnianie przez studentów ankiet oceniających zajęcia itp.

II. Monitorowanie standardów akademickich

1. Analiza i ocena zatrudnionej kadry dydaktycznej

Kadra dydaktyczna spełnia wymagania określone ustawą - prawie o szkolnictwie wyższym z dn. 27.07.2005 r. oraz rozporządzeniami MNiSW w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Jest to kadra dbająca o rozwój naukowy i dydaktyczny (liczba publikacji od 3-30 w roku akademickich w poszczególnych instytutach), uczestnicząca w konferencjach naukowych, seminariach i sympozjach.

Jakość kadry dydaktycznej doceniają władze uczelni, wyróżniając ją corocznie nagrodami i medalami.

2. Procedury zatrudniania, kompetencje i mobilność

Na WST obowiązuje procedura zatrudniania kadry dydaktycznej, włączająca w proces decyzyjny kierownictwo instytutów i organ kolegialny jakim jest Rada Wydziału.

Występują trudności ze stabilnym zapewnieniem tzw. "minimum kadrowego", co częściowo uwarunkowane jest relatywnie wysokim pensum dydaktycznym i niedoborem kadr ze stopniami naukowymi w regionie, gotowych do podjęcia pracy na pierwszym etapie w uczelni.

3. Obsada zajęć dydaktycznych

Na wszystkich kierunkach studiów zapewnione jest "minimum kadrowe".

Realizowane są "dobre" praktyki zatrudniania pracowników do prowadzenia zajęć w innych niż macierzysty instytutach. W znacznym zakresie stosuje się niestandardowe, elastyczne formy zatrudnienia w postaci umów cywilnoprawnych.

Pewną trudność zaobserwowano w sytuacjach konieczności organizowania zastępstw pracowników nieobecnych z powodów losowych. Być może warto byłoby stworzyć "bank" rezerwowych pracowników dydaktycznych, gotowych podejmować się realizacji zajęć dydaktycznych "na zastępstwo".

4. Zgodność realizowanych programów z obowiązującymi standardami

Realizowane programy nauczania cechuje pełna zgodność celów i treści z obowiązującymi standardami wyznaczonymi przez aktualne podstawy prawne.

III. Warunki realizacji zadań dydaktycznych

Liczba sal dydaktycznych oraz ich wielkość jest wystarczająca. Każdy z Instytutów dysponuje kompletem: laptop i projektor. Niektóre sale wyposażone są w zamontowane na stałe projektory. W budynkach dydaktycznych jest radiowy dostęp do internetu, jednak siłą sygnału jest zróżnicowana i małych salach zbyt słaba.

Wskazane byłoby rozważenie działań na rzecz wirtualizacji procesu dydaktycznego i skutecznego wdrożenia narzędzi e-learningowych. Takie działania wymagałyby inwestycji w infrastrukturę dydaktyczną.

IV. Dostępność informacji na temat kształcenia

Informacje na temat kształcenia są zlokalizowane w licznych i zróżnicowanych źródłach, co pozwala na pozytywną ocenę jej dostępności. Podstawowym źródłem informacji jest uczelniany informator, wydawany i aktualizowany co roku. Wskazana byłaby jednolita szata graficzna - spójna z dominującym w logo uczelni kolorem - , identyczny dla każdego kierunku schemat

umieszczanych informacji (ściśła merytoryczna współpraca Wydawnictwa i Działu Promocji z instytutami), nowoczesna ikonografia.

Warto skorzystać w tym zakresie z doświadczeń studiów podyplomowych, kursów i szkoleń oferowanych przez uczelnię. Ta oferta prezentowana jest w ujednoliconym i syntetycznym informatorze, dostępnym również w wersji elektronicznej.

Istotnym źródłem informacji jest witryna internetowa uczelni. Poruszanie się po niej nie zawsze jest przyjazne dla użytkownika, warto byłoby zastanowić się nad poprawieniem jej interaktywności. Witryna internetowa powinna stać się aktywnie wykorzystywanym narzędziem komunikacji marketingowej i promocji uczelni.

Wyjątkowym źródłem informacji na temat kształcenia i uczelni w ogóle jest wydawany 3x w roku biuletyn uczelni, będący ciekawą formą prezentowania faktów, wydarzeń i osób.

Uczelnia jest obecna w lokalnych mediach oraz portalach internetowych, z którymi aktywnie i systematycznie współpracuje.

V. Mobilność studentów

Uczelnia ma podpisanych 16 umów o współpracy międzynarodowej, z tego 15 realizuje WST wysyłając własnych bądź przyjmując zagranicznych studentów. Jednak skala wymiany międzynarodowej jest minimalna i ogranicza się do studentów 3, niekiedy 4 kierunków. Są to: neofilologia, politologia, praca socjalna i zarządzanie. Procentowy udział studentów (odnoszony do liczby studentów ogółem) jest niezwykle skromny, poniżej 1% (0.33%). Ten obszar jakości kształcenia wymaga zdecydowanych i konsekwentnych działań.

VI. Warunki socjalne studentów

Uczelnia dysponuje 214 miejscami w Domach Studenta, z których wykorzystanych jest 211, czyli 98%. Nie uwzględniając studentów niestacjonarnych, blisko 10% studentów stacjonarnych korzysta z miejsc w akademikach. Niektóre pokoje są po gruntownych remontach, wszystkie akademiki dysponują pokojami socjalnymi, świetlicami z telewizją kablową i bezpłatnym dostępem do internetu. Część pokoi jest przystosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Mają oni dostęp do budynków uczelni (choć nie do wszystkich poziomów), dysponują przystosowanymi do swoich potrzeb węzłami sanitarnymi i miejscami parkingowymi. Studenci, także niepełnosprawni, mogą korzystać z systematycznie uzupełnianych zbiorów bibliotecznych, z wypożyczalni i czytelni, które mają komputerowe stanowiska pracy z dostępem do internetu.

Uczelnia dysponuje funduszem pomocy stypendialnej, którego środki są wydatkowane na pomoc materialną dla studentów zgodnie z uchwalonym regulaminem. Pomoc materialna obejmuje: stypendia socjalne i na wyżywienie, stypendia mieszkaniowe, stypendia dla osób niepełnosprawnych, stypendia za wyniki w nauce, stypendia za wyniki sportowe oraz zapomogi. 90% środków "systemu pomocy materialnej dla studentów" przeznacza się na stypendia socjalne i na wyżywienie oraz na stypendia za wyniki w nauce. Spada % udział środków przeznaczonych na stypendia na wyżywienie, natomiast rośnie % udział środków na stypendia mieszkaniowe. Stabilny jest poziom środków na stypendia socjalne, stypendia dla osób niepełnosprawnych, stypendia za wyniki w nauce oraz na zapomogi. Dostrzegalny jest nieznaczny wzrost środków na stypendia za wyniki sportowe.

Studenci mają do dyspozycji stołówkę, bar gastronomiczny i liczne automaty z zimnymi i ciepłymi napojami oraz słodyczami.

Niestety nie dysponują pomieszczeniami, które byłyby do ich dyspozycji na działalność pozadydaktyczną. Jedynie samorząd studencki dysponuje własnym pokojem, o gabarytach pozwalających jedynie na odbywanie zebrań.

VII. Działalność studencka

Studenci PWSZ działają w Samorządzie Studenckim oraz w rozmaitych organizacjach studenckich i kołach naukowych.

W każdym roku akademickiego grupa około 30 studentów działa w Samorządzie Studentów, w organizacjach i kołach naukowych. Stanowi to jednak jedynie 1% studiujących, co rodzi refleksję nad formami aktywności studentów w czasie wolnym od zajęć. Stała grupa studentów, niestety niezbyt liczna, aktywnie uczestniczy w życiu studenckim, akademickim, społecznym oraz lokalnym, są członkami organów kolegialnych i komisji powoływanych w uczelni. Biorą udział w opracowywaniu statutu, regulaminu studiów, regulaminu stypendiów socjalnych i naukowych. Współkształtują i współodpowiadają za życie akademickie.

VIII. Gromadzenie opinii absolwentów o przebiegu ukończonych studiów

Badania opinii absolwentów były przeprowadzone co najmniej po pół roku od ukończenia studiów. Od roku akademickiego 2008/2009 badania prowadzone są drogą elektroniczną.

- 2008/2009 – liczba absolw. PWSZ – 888, liczba absolw. WST – 754, liczba zwróconych ankiet – 64 (48 z WST); 6% zwrot

- 2009/2010 – I. abs. PWSZ – 910, I. abs. WST – 748, I. zwróconych ankiet – 37 (28 z WST); 3,5% zwrot

- 2009/2010 – jeszcze brak danych.

Zdecydowanej poprawy wymaga proces gromadzenia opinii absolwentów o przebiegu studiów. Warto byłoby proces ten włączyć do ogólnouczelnianych procedur związanych z kończeniem studiów. Można rozważyć także systematyczne monitorowanie opinii studentów o przebiegu trwającego toku studiów formie regularnie przeprowadzanych badań ankietowych (w wersji elektronicznej).

IX. Gromadzenie opinii pracodawców lub innych uczelni, w których absolwenci PWSZ Konin podejmują pracę albo kontynuują studia, nt. jakości wykształcenia

Od roku akad. 2007/2008 – brak badań opinii, dotyczących absolwentów PWSZ wśród pracodawców oraz uczelni, prowadzących studia II stopnia. Uczelnia szczątkowo, w sposób nieformalny, monitoruje losy absolwentów. Głównie poprzez osobiste kontakty pracowników uczelni z absolwentami.

W latach 2008/2009 i 2009/2010 PWSZ Konin otrzymała wysoką ocenę od pracodawców (100%) w rankingu szkół wyższych, przeprowadzanym przez Perspektywy i Rzeczpospolitą.